

(א) וז"ל והתנן... (ב) לקמן
ע"כ: (א) וז"ל ק"ל:

הגהות הב"ה

(א) גמ' דבינו... (ב) דבינו...
מחזירין ומביי נידרו רבית
מוקדמת רובית: (ג) שם
תני דמי חטוי שאני רוצה
למחברין:

הגהות הגר"א

[א] גמ' אלא אמר רבא...
כ"כ גיטס ר"ח ור"ף
בבא למיב דמיהן עסקין
ובבבא ר"ח ט"ו ופי'
הרשב"א דר"ל שוקף דמי
הטעם במלוה ובה"ג דוקא
אסור נאון לו יין או דבר
אושעיא שנושה בתחילה
הלא כרש"י דאסור יין
בל"ה (ועמ"ש רבינו
כ"ד ס"י קע"ה ס"ק י"ז):
[ב] תוב' ד"ה הרי... מיינה
כ"י. כ"כ ע"י לעיל מ"ו ב'
ד"ה י"ט כ"י ע"י א' ד"ה
האי כ"י אי' כ"י:

לקח הימנו חטין בדינר זהב הכור. רש"י פירש דמקח חטין הוא
היתר אע"פ שאין לו חטים כיון שנתן לו מעות ולא קאי
אסור אלא חטין ונקט רישא לרבותא דסיפא דיינן אסור אע"ג
שזא מנח פיסוק הראשון של חטים שהיה דרך מקח וממכר ולא
דרכ' הלוואה וקשה לפירושו חז"ל
שנריך למחוק הספרים לקמן (דף
סג.) בגמרא דגרס והא לקח קתני
מאי לקח לקח בהלוואה כי לפי זה
אחי שפיר לקח דקאי אחטים דשרו
ועוד כיון דאסור לא קאי אלא חטין
מאי פריך בגמרא וכי אין לו יין מאי
הו והתנן יא השער פוסקין אע"פ
שאין לזה יש לזה ובי לא ידע דאסור
לפסוק יין מחמת חוב ולא נתן לו
או שום דמים ועוד מדמשני בבא
לחוב דמיהם מכלל דמעיקרא סבר
שהיה נתן לו דמים ותו אדפריך
מילא השער פוסקין לפיכך מרישא
דשרי גבי חטים מיהו זה יש לתרץ
דהוה משני דאסור קאי גס ארישא
או הוה מוקמינן רישא דשרי גיש לו
חטים דוקא לכך נראה דאחיו
מרבית דאסור קאי אכולה מתיני
וכי קתני דסיפא יין אין לו הוא הדין
דגס חטין אין לו לכך פריך בגמרא
וכי אין לו יין וגם חטים מאי הו
ועיקר קושייתו מנח חטים דאסור כי
אין לו אע"פ שנתן דינר זהב ומשני
בבא לחוב דמיהן שכבר היה חייב
לו דינר זהב ובשעת קנין אינו נתן
לו כלום ומיד הוה ליה למפקד והא
לקח קתני אלא דפריך ליה השתא
עדפ"א מינה ור"ח אמאי מני גבי
יין אין לו כי נמי יש לו אסור ליתן
שוה לו דינר הלא אפילו חטים הוה
איסורא לקח גב' דינר כיון שלא היה
לו חטים בפסק הראשון וי"ל דנקט
לאשמועינן דאף ברישא אין לו
חטים ואסור:

ובדינינו אין מחזירין ממלוה ללוה אמר ליה
אינהו בתורת זביני אתא לידיהו אלא כל
שאילו בדיניהו דקאמר רב ספרא מאי אתא
לאשמועינן הכי אתא לאשמועינן כל שאילו
בדיניהו מוציאין מלוה למלוה בדיניהו מחזירין
ממלוה ללוה ומאי ניהו ברבית קצוצה
וכדרכי אלעזר כל שאילו בדיניהם אין מוציאין
בדיניהו אין מחזירין (א) רבית מוקדמת רבית
מאוחרת: כיצד לקח הימנו חטים בדינר זהב
הכור וכן השער וכו': וכי אין לו יין מאי הו
והתניא (ב) אין פוסקין על הפירות עד שיצא
השער יצא השער פוסקין אף על פי שאין
לזה יש לזה אמר רבה מתניתין בבא לחוב
ברמיהו עסקין וברתניא הרי שהיה נושה
בחבירו מנה והלך ועמד על גורנו ואומר תן
לי מעותי שאני רוצה ליקח בהם חטים אמר
לו חטים יש לי שאני נותן לך צא ועשה עלי
כשער של עכשיו ואני אעלה לך כל שנים
עשר חדש אסור דלאו כאיסרו הבא לידו
דמי א"ל אב"י אי דלא כאיסרו הבא לידו מאי
איריא אין לו אפי' יש לו נמי אלא אמר אב"י
מתני' כרתני רב ספרא ברבית דבי רבי חי"א
דתני רב ספרא ברבית דבי ר' חי"א יש
דברים שהם מותרין ואסורין מפני הערמת
רבית כיצד אמר לו הלויני מנה א"ל מנה
אין לי חטין במנה יש לי שאני נותן לך נתן
לו חטין במנה וחזר ולקחן הימנו בעשרים
וארבע סלע מותר ואסור לעשות כן מפני
הערמת רבית הבא נמו כגון דאמר הלויני
שלושים דינרים אמר ליה שלשים דינרים אין
לי חטין בשלושים דינרים יש לי שאני נותן
לך נתן לו חטין בשלושים דינרים וחזר ולקחם
הימנו בדינר זהב אי אית ליה חמרא ללוה
דיהיב ליה בשלושים דינר יפירא הוא דקא
שקיל מיניה ולית לן בה ואי לא כיון דלית
ליה חמרא ודאי משקל זוזי מיניה מחזי
כרבית אמר ליה רבא אי הכי תן לי חטי
דמי חטי מבועי ליה תני דמי חטי שאני
(א) מוכרן שמכרתים לך מבועיא ליה תני
שמכרתים לך הרי חטיך עשויות עלי בשלשי'
דינרין מעיקרא נמי הכי אוקמינהו עילויה הכי
קאמר ליה בדמי חטיך שעשויות עלי בשלשים
דינר הרי לך אצלי בהן יין ויין אין לו והא
בדינר זהב הכור וכן השער קתני ואי אלא אמר
רבא (ב) כי שכיבא רבי אושעיא נפק לוותי
דמתרצנא

והתנן אין פוסקין. אית דגרסי
והתניא משום דלא גרסינן
במתניתין יא השער פוסקין וכן
לקמן (דף ע"ג): אית ספרים דגרסי אלא
מתני' דאין פוסקין וכו' הא יא
השער פוסקין היכי משכחת לה
באלכנאי וארבי ולספרים דגרסי הכא
והתנן גרסי במתני' יא השער פוסקין
ולא גרסי לקמן הא:

אע"פ שאין לזה יש לזה. דאע"ג
דלא משך חטין אין זה רבית
כיון שאם היה צא מוכר לחזור הוה
קאי גמי שפרע ולכן חשיבי כמתיקו
ברשות לוקח: הרי שנושה בו'
ועבר ע"י גורנו. [א] תימה והלא מעות
קוות הכא אפילו מדרבנן דמילתא
דלא שכיח היא כדאמרין בהה"כ
(ועל דף מו): גבי החליף דמי שור
בפרה וי"ל דהכא מיירי שלא פטרו

קאמר לקח הימנו חטים במלוה קאי וכשזא לתוכו אמר לו תן לי מעותי שאני לוקח בהן יין אמר לו הרי מעותיך עשויות עלי בשלשים דינרין
יין ויין אין לו: ואי הוה ליה חמרא. זוזי יהיב ליה מעיקרא ופירי שקיל מיניה ולא דמי לרבית. אבל משקל מיניה זוזי אסור דדינר זהב יהיב ליה וקא
שקיל מיניה תלתין: הא בדינר זהב הכור וכן השער קתני. ואם כדכריך כשלקחן בדינר זהב היה השער שלשים והאי לחזיל גביה דאי השער בדינר
זהב וזה העלם עלי שלשים דינר מעיקרא אוקמינהו ברבית בשביל המתנתו: די שכיבא ר' אושעיא נפיק לווי. כשאמרת ר' אושעיא יא לקראתי:
דמתרצנא

ובדינינו אין מחזירין. דאזכר רבית הוא כיון דזימנין שאין עושים
פירות שהכרמים לוקחין אין זו רבית קלוזה: אינהו נמי כי אפקי
ליה. סברי דמתורת זביני אמו הגר פירות ליהדי דלוקח דכל זמן
שלא פרע לו מעותיו הכרם מוכר לו עד זמן שפסקו זביניהם
שיכול לפדותה. והוא הדין למלי

לאחזייה נמי מבאק רבית דהמרבית
בפירות דמתניתין אלא הא שניא
נמי אית ליה לשנוי בתורת זביני
אמו ליהדי: מאי אהא לאשמועינן.
הי נינהו דבדיניהם אין מוציאין והוא
רבית ובדינינו אין מחזירין: רבית
מוקדמת ורבית מאוחרת. בשליחי
מתניתין (דף ע"ג): קתני לה והא
בתורת רבית יהיב ליה ובדיניהם
אם לא נתן אין מוציאין שהרי לא
פסק עמו: וכי אין לו יין מאי הו.
אמר שזא השער ליתן והוא חייב
לו חטין או המעות הרי הוא כפוסק
עמו עכשיו על היין: אין פוסקין על
הפירות. ליתן לו מעות ככור חטין
ולומר לו נתנה לי לסוף זמן גדול
ואפילו יש שנתניתן אמו עכשיו בכך
בתחילת הקציר אין זה שער עד
שזא שער מפורסם וקצוב שזקי
העיר בכך: אע"פ שאין לזה. המוכר:
יש לזה. ליש אחר ויכול לקנותו
עכשיו דמיהם שקיבל: מתניתין בבא
לחוב דמיהן עסקין. שלא נתן לו
זה המוכר ללוקח דמי החטין שחייב
לו שיחזור ויקבלם הימנו בשביל היין
אלא צא לעשות עליו דמי החטין
חוב ולפסוק על החוב יין וכך אמר
לו אני מקבל עלי חטיך צ"ל דינר
כמו שאמא יכול למוכרן והרי לך
אצלי בהן יין כשער של עכשיו דאי
הוה ליה יין הוה קניי לו מעכשיו דאי
ואי אייקר גרשומיה אייקר. אבל אין
לו והוא לא קיבל עכשיו מעות שוכל
לומר יכול הוא לקנותו דמיהם שקיבל
נמלא שאינם אצלו אלא בהלוואה
מעות לצא עליו בחובו: ואני אעלה
לך. החטים כל שנים עשר חדש אף
אם יתעלו דמיהן אקבל עלי העילוי
ואתנס לך דמיהם הללו: דלא כאיסרו
הבא לידו דמי. שאין זה דומה לנתן
איסר בשעה שפוסק דליכא למימר
יקנה לו עכשיו שזק במעות שקיבל:
אפילו יש לו יין נמי. דהאי תנא
בעומד על גורנו קאמר דיש לו חטין
ואפילו הכי אסר: כדסני רב ספרא.
ולא בפוסק עמו בתחילה על החטין:
שאני נותן לך. כשער של עכשיו
ונתנס לו: וחזר ולקחן ממנו ככ"ד
סלעים. דלחזיל גביה סלע שהמנה
כ"ה סלעים והוא היה לחוק למעות
ולא יכול להמתין ליום השוק: מוסר.

ממנו עד שיתן לו החטין: שהרי לא העלה לו דמי החטים יותר מדמיהן בשכר המתנת המעות
דאמר והאי הוא לחזיל גביה: וחזר ולקחן ממנו בדינר זהב. מתניתין כי
הרי מעותיך עשויות עלי בשלשים דינרין
יין אמר לו הרי מעותיך עשויות עלי בשלשים דינרין
יין ויין אין לו: ואי הוה ליה חמרא. זוזי יהיב ליה מעיקרא ופירי שקיל מיניה ולא דמי לרבית. אבל משקל מיניה זוזי אסור דדינר זהב יהיב ליה וקא
שקיל מיניה תלתין: הא בדינר זהב הכור וכן השער קתני. ואם כדכריך כשלקחן בדינר זהב היה השער שלשים והאי לחזיל גביה דאי השער בדינר
זהב וזה העלם עלי שלשים דינר מעיקרא אוקמינהו ברבית בשביל המתנתו: די שכיבא ר' אושעיא נפיק לווי. כשאמרת ר' אושעיא יא לקראתי:
דמתרצנא

דמתרצנא

איזהו נשך פרק חמישי בבא מציעא

סג.

עין משפט
נר מצוה

(א) [לקמן סה:] (ב) ז"ק קג. (ג) [לקמן סה:] מנילה מ: ערסין לא. (ד) מנילה מ: ערסין לא. (ה) ז"ל אמר רבי יהודה. (ו) [שבת טז:] ושי"ן. (ז) [גיט'א שפלה:] (ח) אכל תחום ימים לא מחוב כלל ק"ו ומשיכה דהבא עד סוף הדיבור. ר"מ.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה רבינו רבי ר"ה וכו' דמתיירא. ע"פ לקמן דף קד ע"ב חס"ד ד"ה וכו' נמחק:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה רבינו רבי ר"ה דמתיירא. ע"פ לקמן דף קד ע"ב חס"ד ד"ה וכו' נמחק:

הגהות הגר"א

[א] רש"י ד"ה יש לו כ"ו האיל ואם כ"ו יצ"ב וכו' הרמזים אכל האכילי ושי"ס מילקיס וכו' דמנלה לא ק"ו כלל וע"י ח"מ ק"ש וכו' ר"ד ומש"ס:

דמחללנה מחניטין כווסיה. שאני רגיל לתוך משניות שסתם רבי ככתיבתא שסתם הוא. ודכוותיה אמר רבא דנהנול בתרא (ב"ק דף קא:): **הגיע זמן חטין למכור.** שנתיקרו ודך אולרומיהן למוכרן מעתה: **יש לו מותר.** ולא אמרינן דלאו כאיסרו הבא לידו היכא דיש לו דוכי בהו האי מהשתא ואע"ג דלא משך כי מוקרי דברשותה מוקרי ולא הו"ו רבית [א] האיל ואם בלא לחזור קאי עלייהו כמי שפרע. ומיהו היכא דאין לו לאו כאיסרו הבא לידו הוא דהיכא דיהיב ליה זוזי פוסק ואע"ג שאין לו דיכול זה לקנותו במעות שקיבל דחטין מניין לו האיל ואלא השער אבל זה אין צידו בניה יקנה ודמי לרבית: **ומאי לקח.** דקתני בנתיב לקח בהלוואתו שהיה נושה צו דינר זהב. ולי נראה דלא גרסינן ליה ופירושו משוכם הוא (שנתלה בקפסר לפי שראה ברבי אושעיא נושה בתבירו מנה דשמעינן מינה דלי הוה יהיב ליה השתא זוזי אפילו אין לו נמי שרי שבט מתנימין ופירשה בלוקח בהלוואתו ולא היא לא מבטי לשבועי מתנימין נכטי דר' אושעיא משום חטין קמאי נקטי ליה ולממיר דיש לו מותר אע"ג דלאו כאיסרו הבא לידו וכי אין לו אסור האיל ולא בלא איסרו לידו אבל מתנימין כי מנא אין לו גבי יין מנא שמתת הלוואה בא עליו שהיו כבר דמי החטין מלוה עליו אבל גבי חטין לא מנא איסורא ואפילו אין לו שרי דאיסרו בא לידו ופירי מני בה לקח: **מעמידין מלוה.** שיש לו על חצירו: **על גבי פירות.** לפסוק עליהם פירות כשער של עכשיו חטין ואלו הנה: **ולא אמרינן לא כאיסרו הבא לידו.** כדתי (א) רבי חייה דאמר לעיל אפי' יש לו אסור: **ושמע מינה והוא שיש לו.** אבל אין לו אין מעמידין מלוה אבל פוסקין על ידי נתינת מעות דקתני מתני' (לקמן דף עב:) ילא השער פוסקין ואוקומנא מתני' כדתי רבי אושעיא: **ושמע מינה.** מדקתני הגיע זמן חטין למכור שם לו החטין בדמים בשער של עכשיו ציורק ופוסק יין כשער של עכשיו צול שמע מינה איתא לדברי ינאי דאמר פסק על הפירות והגיע זמנו למכור וכו' ומבטו ואין לו מקבל הימנו הדמים כשער של עכשיו דמה לי מקבל הן עלמין ומה לי דמיהן: **עושין אמנה בפירות.** ונותנין מעות באמנה כשער של עכשיו שיואל בשוק ע"מ לקבל פירות אפילו יוקירו חטין: **ואין עושין אמנה.** לפסוק עזי הפירות כדי לקבל דמים לכשיוקירו דכיון דזוזי יהיב זוזי שקיל מחזי כרבייתא: **אם יש לו מותר.** מהא דרבי אושעיא קא מוטיב והכא דמים קא מקבל ששם עליו דמי החטין ומקבל הו"ו ששה יותר ממה שנתן ומתחילה לא קנה יין ממנו והרי הוא כמקבל מעות דמי החטין: **בשמשך.** הימנו החטין מתחילה דמי החטין דדייה קא מקבל דברשותיה אייקור דמשעה שמשך כלתה לה תורת הלוואה וקיבל חזרו וכן כולן: **שיחד לו קרן זויס.** ואשמעינן דיחוד מילתא היא: **הא מני.** דקתני יש לו מותר: **רבי יהודה היא דאמר לך אחד כרביס מוסר.** רבית שאינה על ידי הלוואה אלא ע"י מכר ופעמים שבה ליד רבית כגון זו אם יוקרו הפירות וישלם דמים יש כהן רבית ואם לא ישלם דמים אלא פירות שפסק הוא עמו אין כהן רבית היינו לך אחד ברבית פעמים יש רבית ופעמים אין רבית שהרי אינו פוסק עמו ע"מ לשלם דמים אלא פירות: **ועשה שדהו מכר.** אם אין חזי נותן לך מכאן עד יום פלוני הרי השדה שלך: **בזמן שהמוכר אוכל פירות.** בתוך הזמן מותר: **לוקח אוכל פירות אסור.** שמה לא יבא לידו מכר שיחזור לו מעותיו ומנאל שבהלוואה היו אכלו וזה אוכל פירות ברבית: **בייטום בן זונין:** במאי בינייהו. **על מנת להחזיר.** דרבי יהודה גופיה לא שרי אלא ע"מ להחזיר לא יבא לך הפדייה בלא ליד רבית לך המכר אינו בא ליד רבית: **על מנת להחזיר.** דרבי יהודה גופיה לא שרי אלא ע"מ להחזיר לא יבא לך מכר שיחזור לו פירות שאכל ואפילו הכי אסור מ"ק דבשעת אכילה קאכיל רבית ועבדיה יתאכסור: **השתא דאמר רבי ינאי.** גבי פרעון הן ודמיהן שוין דכי הכי דהן מותר דמיהן נמי מותר דמה לי טוב אם הם מקבל יותר ממה שדמיהן מקבל:

דאמר רבי ינאי מה לי הן. החטין מה לי דמיהן כגון יין אם יש לו כך פ"י רבינו שמואל ור"ל דוקא יין אבל מעות אסור ואין נראה לר"מ דבפרק הגזול [קמח] [ב"ק דף קג. ושם ד"ה ההם] גבי רב כהנא זבין כמנא ואיקר זבניה מרווחא קמאי א"ל לרב אשקול זוזי אמר ליה אי כי מוצני אמרי כמנא דכהנא הוא שרי ואם לאו אסור רב לטעמיה דאמר אין עושין אמנה בדמים משמע דל"י ינאי שרי למשקל זוזי: **בשמשך.** ואפילו אכלן המוכר מותר לשלם חטין אחרים אם יוקירו ולא דמי לכהא כסאה דאסור (לעיל דף קג. סב.) משום דהתם הלוואה והכא זבני (ומשיכה דהכא לא הו"ו אלא לענין הימר פיסוק ולא לקנות ממש: **צד אחד ברבית מותר.** ואע"ג דבשעת הפרעון הו"ו רבית כיון שבשעת הפסק הו"ו לך אחד של הימר שרי ואי"ל א"כ סאה כסאה נמי היא מותר ללות לרבי יהודה לך אחד הוא דשמה לא יוקירו דבהלוואה נמי שרי רבי יהודה לך אחד ברבית כדאמרין לקמן (דף סה:) גבי משכן לו בית משכן לו שדה הא דלא כר' יהודה יש לומר דלא חשיב לך אחד ברבית אלא דבר שיש צד מלוה או צד ליה לעשות לך אחד שלא היא רבית ולא דמי לכהא כסאה שחלוי בשער וע"כ היא רבית אם יוקירו: **רבית על מנת להחזיר איבא** בנייהו. ואם תאמר מאי טעמא דרבנן דאסרי דאזיז רבית הוא זה והלא כשיבא לפדות מנכה לו מחילה פירות שאכל וי"ל ודאי אם הוא עושה כן לא הו"ו רבית אלא מצרכיו לפרוע מחילה הכל קודם שינכה לו כלום ואם לא יוכל לפרוע לו הכל תהא משוקעת צידו ואם תאמר דתנן בערכין (דף נא.) ושם ד"ה והמניא) המוכר בית בבית ערי חומה גואל מיד וגואל עד שנים עשר חדש הרי זו כמו רבית ואינו רבית ופריך בגמ' והמניא רבית גמורה היא אלא התורה התירה ומשני הא ר' יהודה והא רבנן והשתא לרבא דלבוילי עלמא לך אחד ברבית אסור הכי משני *ויש לומר דמדאורייתא מודה רבא דבבא לך אחד ברבית פליגי אבל מדרבנן נראה לרבא דליבא למאן דשרי ורבי יהודה שרי הכא אפילו מדרבנן כדמוכח בעובדא דמיימי לכך מוקי רבא דאיידי ברבית על מנת להחזיר ואם תאמר דבפרק בתרא דמגילה (דף סו:) ושם ד"ה רבי) תנא אין מוכרין בית הכנסת אלא על תנאי איתמי שירצה שיחזור דברי רבי מאיר ופרין בגמרא ולרבי מאיר הכי דיידי ביה הא הוה ליה רבית ומשני סבר לה כרבי יהודה דאמר לך אחד ברבית מותר וי"ל לרבא איידי התם כגון שהתנו עמו שאם יפדו יתן השכר על שדר זו: ופוסקין

יש לו כן פ"י רבינו שמואל ור"ל דוקא יין אבל מעות אסור ואין נראה לר"מ דבפרק הגזול [קמח] [ב"ק דף קג. ושם ד"ה ההם] גבי רב כהנא זבין כמנא ואיקר זבניה מרווחא קמאי א"ל לרב אשקול זוזי אמר ליה אי כי מוצני אמרי כמנא דכהנא הוא שרי ואם לאו אסור רב לטעמיה דאמר אין עושין אמנה בדמים משמע דל"י ינאי שרי למשקל זוזי: **בשמשך.** ואפילו אכלן המוכר מותר לשלם חטין אחרים אם יוקירו ולא דמי לכהא כסאה דאסור (לעיל דף קג. סב.) משום דהתם הלוואה והכא זבני (ומשיכה דהכא לא הו"ו אלא לענין הימר פיסוק ולא לקנות ממש: **צד אחד ברבית מותר.** ואע"ג דבשעת הפרעון הו"ו רבית כיון שבשעת הפסק הו"ו לך אחד של הימר שרי ואי"ל א"כ סאה כסאה נמי היא מותר ללות לרבי יהודה לך אחד הוא דשמה לא יוקירו דבהלוואה נמי שרי רבי יהודה לך אחד ברבית כדאמרין לקמן (דף סה:) גבי משכן לו בית משכן לו שדה הא דלא כר' יהודה יש לומר דלא חשיב לך אחד ברבית אלא דבר שיש צד מלוה או צד ליה לעשות לך אחד שלא היא רבית ולא דמי לכהא כסאה שחלוי בשער וע"כ היא רבית אם יוקירו: **רבית על מנת להחזיר איבא** בנייהו. ואם תאמר מאי טעמא דרבנן דאסרי דאזיז רבית הוא זה והלא כשיבא לפדות מנכה לו מחילה פירות שאכל וי"ל ודאי אם הוא עושה כן לא הו"ו רבית אלא מצרכיו לפרוע מחילה הכל קודם שינכה לו כלום ואם לא יוכל לפרוע לו הכל תהא משוקעת צידו ואם תאמר דתנן בערכין (דף נא.) ושם ד"ה והמניא) המוכר בית בבית ערי חומה גואל מיד וגואל עד שנים עשר חדש הרי זו כמו רבית ואינו רבית ופריך בגמ' והמניא רבית גמורה היא אלא התורה התירה ומשני הא ר' יהודה והא רבנן והשתא לרבא דלבוילי עלמא לך אחד ברבית אסור הכי משני *ויש לומר דמדאורייתא מודה רבא דבבא לך אחד ברבית פליגי אבל מדרבנן נראה לרבא דליבא למאן דשרי ורבי יהודה שרי הכא אפילו מדרבנן כדמוכח בעובדא דמיימי לכך מוקי רבא דאיידי ברבית על מנת להחזיר ואם תאמר דבפרק בתרא דמגילה (דף סו:) ושם ד"ה רבי) תנא אין מוכרין בית הכנסת אלא על תנאי איתמי שירצה שיחזור דברי רבי מאיר ופרין בגמרא ולרבי מאיר הכי דיידי ביה הא הוה ליה רבית ומשני סבר לה כרבי יהודה דאמר לך אחד ברבית מותר וי"ל לרבא איידי התם כגון שהתנו עמו שאם יפדו יתן השכר על שדר זו: ופוסקין

יש א מ"י פ"י מהל' מלוה וכו' ה"ל ו סמך לאיין קאנ' טושי"ע י"ד ס"י קסג סע"י א וסע"י ב: **ב ב טושי"ע י"ד ס"י קעב סע"י ו:** **בא ג מ"י פ"י מהל' מלוה ה"ל ד סמך לאיין קאנ' טושי"ע י"ד ס"י קסד סע"י ד וע"ש וסנ"י קעב סע"י א:** **בב ד טושי"ע י"ד ס"י קעד סע"י ה ויכ"ו:** **מוסף רש"י** ועשה לו שדהו מכר. שמשכן לו שדהו על אותו מנה כהנא לו אם לא אהן לך מנה מוקי ועד שלש שנים הרי היא שלך (וערכין לא.) בזמן שהמוכר אוכל פירות. כל אותן שנים, מותר. לוקח אוכל פירות אסור. שמה יגאלנה בתוך שלש ומנאל שאכלם ברבית (שם.) צד אחד ברבית. שמה יגאלנה היא רבית ואם לא לא היא רבית (שם.)